

Septimus Severus Köprüsü Restorasyonu
hakkında

Mimarlar Odası Ve Gaziantep Turizm Derneği
Ortak Basın Toplantısı

    /arabanbeld

 611 2210
www.araban.bel.tr

«<https://www.mynet.com/septimus-severus-koprusu-turizme-kazandiriliyor-180100767885>» 21.03.2013

Gaziantep'in Araban ilçesindeki
Roma döneminden kalma
Septimus Severus Köprüsü'nün
restorasyon projesinde,
ihale aşamasına gelindiği bildirildi.

[«http://www.hurriyet.com.tr/milletvekili-erdogan-dan-tarihi-septimius-severus-koprusu-ne-restorasyon-mujdesi-37185347»](http://www.hurriyet.com.tr/milletvekili-erdogan-dan-tarihi-septimius-severus-koprusu-ne-restorasyon-mujdesi-37185347)

23.10.2015

Gaziantep Milletvekili Mehmet Erdoğan,
Araban ilçesinde çökme tehlikesiyle karşı
karşıya olan tarihi

Septimius Severus köprüsünün
restitüsyon ve restorasyon
çalışmalarının başladığının müjdesini verdi.

[«https://www.haberturk.com/yerel-haberler/haber/37442026-baskan-ozdemir-tarihi-septimius-severus-koprusu-turizme-kazandiriliyor»](https://www.haberturk.com/yerel-haberler/haber/37442026-baskan-ozdemir-tarihi-septimius-severus-koprusu-turizme-kazandiriliyor) 4.05.2015

Başkan Özdemir,
Tarihi Septiumus Severus
Köprüsü turizme
Kazandırılıyor.

«<http://www.milliyet.com.tr/tarihi-septimius-severus-koprusunde-gaziantep-yerelhaber-1627709/>» 04.011.2016

- Tarihi Septimius Severus Köprüsünde Restorasyon Çalışması Başladı.
- 9 Ekim 2015 tarihinde
- 5 Milyon 866 bin 89,64 TL'ye ihalesi yapılarak ihaleyi alan müteahhit firmaya teslim edilerek, kazı çalışması tamamlanan tarihi Septimius Severus Köprüsünde restorasyon çalışması başlatıldı.

[«http://www.gazetearena.com/tarihi-septimius-severus-koprusu-nde--restorasyon-devam-ediyor-47823.html»](http://www.gazetearena.com/tarihi-septimius-severus-koprusu-nde--restorasyon-devam-ediyor-47823.html)

04.04.2017

Şantiye Şefi Mimar Behzat Ayıntaplı,

"Malzeme alımı, taş kesimi ve kesilen taşların nakliye işlerine başlanmasının ardından Tarihi Septimius Severus Köprüsü'nde yapılan ölçümler sonunda 07.11.2016 tarihinde restorasyon çalışmalarına başlandı. Kış mevsimi ve taş temini nedeniyle bir süre ara verdiğimiz köprü restorasyonu ve köprü çevresinde ve tabanında tahkimat çalışmamıza bahar mevsimi ile birlikte Şanlıurfa'dan temin ettiğimiz kalker kireç taşı yeniden başladık. Köprü çevresindeki restorasyon öncesi kazı çalışmalarımızda zaman içerisindeki sert geçen kış mevsimlerinde derede oluşan seller nedeniyle köprünün orjinalinde var olan sütun ve sütun başlıkları yıkılmıştı. Ayrıca dere çevresine dağılmış durumda olan 10 adet sütun ve sütun başlıklarını da köprü yakınına taşıdık. Kurulun daha sonra vereceği karar ile 10 adet sütun ve sütun başlığı restorasyon çalışması tamamlandıktan sonra köprünün değişik yerlerine monte edeceğiz.

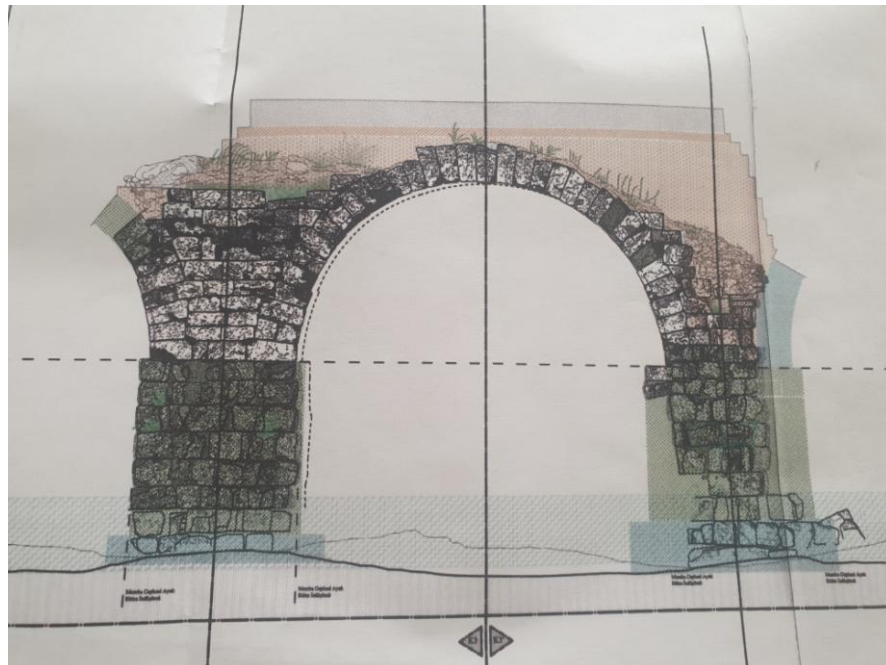
[f](#) [t](#) [i](#) [v](#) /arabanbeld

611 2210
www.araban.bel.tr

Yıkılmış dere kumu	5618-20	5633-35	Harç olduğu doğrultülen numunenin kireç taşı olduğu tespit edilmiştir.	5628-30
	5648-50	5628-30		5625-27

RESTORASYON MÜDAHALE LEJANTI

a YÜZEY TEMİZLİĞİ - DERZ AÇMA-DERZ YAPILMASI

- Kalker taşı yüzeylerdeki kirlenme, kararma, tuzlanma vb. oluşumlar amonyumbikarbonat çözeltili kağıt hamuru ve plastik fırçalar ile temizlenecek sonrasında kireç esaslı harç ile (Tablo A.) derzler tamamlanacaktır.
- Kazı ve yüzey temizliği ile açığa çıkması muhtemel olan yüzeylerde gerekli onarım ve sağlamlaştırma çalışmaları yapılacaktır.

b SÖKÜM

- Yüzeylerde görülen bitkisel oluşumlar mümkünse köklerinden sökülerek temizlenecek, yeniden bitki oluşumunu engellemek amacıyla zirai ilaçlar kullanılarak kökleri noktasal olarak çürütülecektir. Ulaşılamayacak köke sahip bitkilerde ise yapraklarına zirai ilaçlama yapılarak köklerinin kuruması sağlanacaktır. Bitkisel oluşumlara bağlı yüzey kirlenmeleri plastik sert fırça ve su yardımı ile temizlenecektir.

Septimus Severus Köprüsü Restorasyon Çalışmaları Hakkında edindiğimiz bilgiler.

1-Koruma Bölge Kurulu'nun 25.7.2013 tarih ve 638 sayılı kararıyla Restorasyon projesi uygun bulunmamıştır.

2- Kurulun 29.1.2015 tarih ve 1050 sayılı kararıyla Restorasyon projesi Uygun bulunmamıştır. Ayrıca Kararda Kültür Varlığı için Mülkiyeti karayollarına ait denilmektedir. Bu imkansızdır, Maliye Hazinesinindir.

3- Kurulun Restorasyon Projesi onayı beklenmeden; Karayolları Bölge Müdürlüğü tarafından 7.9.2015 tarihinde ihalesi yapılan ve İŞSAN ve Erbil Ortaklığı, Tarihi Septimius Severus Köprüsü restorasyon uygulama işi, yer teslimi ve işe başlaması 12.10.2015 tarihinde yapılmış olup, yüklenici firmanın şantiye faaliyetlerine başladığı Gaziantep Müze Müdürlüğü'ne 12.10.2015 tarihinde bildirilmiştir.

4- Gaziantep Müze Müdürlüğü arkeologları 11.11.2015 tarihinde görev mahaline gidilerek, Çalışmalar devam ettiği süre zarfında Müze Müdürlüğü uzmanlarından Ayşe Bozkurt ve Murat Kaplan ile iletişim halinde olmaları konusunda yetkililer bilgilendirilmiştir.

5- Koruma Kurulu'nun 30.3.2016 tarih ve 1628 sayılı kararında alanda yapılan araştırma kazısı sonrası açığa çıkan verilere göre hazırlanan restitüsyon projesinin uygun olduğuna, bir belge niteliği taşıması niteliğinden dolayı araştırma kazısı sonrası açığa çıkan verilerin revize rölöve olarak hazırlanarak kurulumuza sunulmasına,

6- Yine aynı kararda; revize restorasyon projesinin ise yapının büyük bir kısmı yok olmasından dolayı mevcut kalıntıların yapının tamamlanarak, onarılması için yeterli veri sağlamadığı, işlevsel bir gereklilik bulunmadığı, tamamlama uygulamasının köprünün eksik verilerle rekonstrüksiyonu anlamına geleceği ve böyle bir uygulamanın köprünün özgün kalıntılarına zarar vereceği ve çağdaş koruma yaklaşımlarına uymadığı gerekçeleri ile uygun olmadığına,

7- Köprünün mevcut olan yapısının statik gereksinmelerle birlikte konsolidasyona yönelik restorasyon yaklaşımının uygun olacağı önerisi doğrultusunda hazırlanacak revize restorasyon projesinin kurulumuza sunulmasına karar verilmiştir.

8- 23.6.2016 tarih ve 1785 sayılı kararla yine Septimius Severus Köprüsü'ne yönelik hazırlanan revize rölövenin uygun olduğunu, revize restorasyon projesinin ise kurulumuzun 30.3.2016 tarihli 1628 sayılı kararında ayrıntılı olarak anlatılan hususlara göre hazırlanmadığı anlaşıldığından uygun olmadığına karar verilmiştir.

9- Aynı Kararda; Restorasyon yapısal analiz raporunda üç müdahale üzerinde durulduğu anlatılmasına rağmen, sadece bir önerinin kurulumuza öneri olarak sunulması ve diğer önerilerle ilgili bir proje değerlendirme yapılmadığı görüldüğünden kurulumuzun 30.3.2016 tarih ve 1628 sayılı kararında belirtilen hususlar göz önüne alınarak, onarım projesi hazırlandığı takdirde konunun yeniden değerlendirilebileceğine karar verilmiştir.

10- 19.10. 2016 tarih ve 1896 sayılı kararda Septimius Severus Köprüsü'ne yönelik hazırlanan iki önerili restorasyon projelerinden köprünün kısmi tamamlanmasına yönelik olan projenin 660 sayılı ilke kararları gereği uygun olduğuna,

11- Aynı Kararda; mevcut kalıntıların yapının tamamlanarak onarılması için yeterli veri sağlamadığı, işlevsel bir gereklilik bulunmadığı, tamamlama uygulamasının köprünün eksik verilerle rekonstrüksiyonu anlamına geleceği ve böyle bir uygulamanın köprünün özgün kalıntılarına zarar vereceği ve çağdaş koruma yaklaşımlarına uymadığı gerekçeleriyle uygun olmadığına karar verilmiştir.

12- Karayolları Bölge Müdürlüğü Koruma Bölge kurulu 19.10.2016 tarih ve 1896 sayılı kararına itiraz etmiş ve Yüksek Kurulda yapılan görüşmeler sonunda; "Septimius Severus Köprüsü" nün büyük bir kısmının ayakta olmadığı ve eldeki mevcut verilerin yapının tamamlanarak onarılması için yeterli veri sağlamadığı hususları dikkate alınarak itirazın reddetmiştir.

13- Gaziantep Kültür Varlıklarını Koruma Kurulunun 19.10.2016 tarih ve 1896 sayılı kararının geçerli olduğuna, ayrıca Septimius Severus Köprüsü' nün bulunduğu alanda yapılan çalışmalarda açığa çıkarılan ve köprüye ait olan mimari blokların korunmasının sağlanması hususunun da ilgili bölge kurulunca değerlendirilmesine karar verildi. Burada Kurulun bazı mimari blokların korunmasının değerlendirilmesi hususunda kurulu görevlendirdiği anlaşılmaktadır. Burada ortaya çok önemli sorular çıkmaktadır.

Şöyleki;

A- Koruma Kurulu Kurulu Yüksek kurulun değerlendirmesi ile ilgili ne yapmıştır, yada neden bir şey yapmamıştır.

b) Aylardır Basın ve sosyal medya üzerinden süren tartışmalara rağmen neden Kurul Müdürlüğü bir değerlendirme ve yerinde inceleme yaparak tartışmalara son noktayı koymamaktadır.

c) Gaziantep Müze Müdürlüğü Basında yer alan haberlerden de anlaşıldığı gibi neden bir araştırma yada soruşturma yapmamıştır.

d) Gaziantep Rölöve Anıtlar Müdürlüğü projeye neden dahil edilmemiştir.

e) Uzmanlaşmış bir firma tarafından yapıldığı varsayılan çalışmalarda ortaya çıkan Kültür varlıkları olan Mimari bloklar neden Müzeye bildirilmemiştir. (2863 sayılı Kanun)

f) İhale öncesi Kurulun 29.1.2015 tarih ve 1050 sayılı kararıyla, uygulamanın KUDEB ve Karayolları Genel Müdürlüğü denetiminde yapılmasına karar verilmişken neden Kudeb devre dışı bırakılmıştır.

g) Kurul tarafından onaylanmış proje olmadan UYGULAMA İŞİŞ NASIL İHALE EDİLMİŞTİR:

h) Sanat Tarihi Raporu, sanat tarihi açısından güzel hazırlanmış. Belli ki bu işi bilen, tecrübeli, terRestorasyon çalışması, tesbitler ve gözlemler isabetli, nihai proje de iyi hazırlanmışminolojiyi iyi kullanan birisi tarafından yazılmış. Rölöve ve. Ancak, 2863 sayılı yasa hükümlerine göre Arkeologlar tarafından hazırlanmış bir Müze Raporu ortada yok.! Konunun anlaşılması bakımından da Sanat Tarihi Raporu yeterli değil. Ayrıca bu sanat tarihi raporu değişik zamanlarda yapılan incelemelerin birleştirmesi ile ortaya konulmuş bir çalışma, Uygulama restorasyon projesine bu nedenle sağlıklı destek sağlayamamış.

l) Uygulana Restorasyon Kararları'nın s.83'den itibaren 1-6, 14 ve 19. maddelerinde bir "Araştırma Kazısı"nın yapıldığından bahsedilmektedir. Bu kazının Kültür Bakanlığı'dan izni var mıdır ve kazıyı Gaziantep Müze Müdürlüğü uzmanlarının yapması gerekirken kim yapmıştır ve Kazı Raporu nerededir? Eğer Müze Müdürlüğü'nün bilgisi, danışmanlığı veya kontrolü olmadan bir kazı yapılmış ise 2863 sayılı yasa hükümlerine aykırıdır.

i) Çalışmalar sırasında ve Araştırma kazısı Fotoğraflar incelendiğinde iş Makinaları kullanıldığı görülmektedir, neden bu konuda kuruldan izin alınmamıştır. Neden bu konuda Müze uzmanları davet edilmemiştir?

j) Kazı sırasında ortaya çıktığı söylenen mimarî parçaların çıktığı yerler plân üzerinde işaretlenmiş midir? Çünkü bunların yer tesbileri yapılırken, en önemli dayanak nerede ve hangi durumda ele geçtiğinin krokisi, plânda işaretlenmesi ve buluntu anının fotoğraflarıdır. Bu belgeleme yapılmış mıdır?

K) Restorasyon Kararları s. 86 Madde 15'de "onarımda kullanılacak taşların rengi Karayolları Genel Müdürlüğü'nce tesbit edilecektir " denilmektedir. Restorasyon Uzmanlarının dışında bu türlü kararları verecek mercii yoktur. Nitekim, uygulamada tamamlama malzemesi olarak kullanılan taşların rengi en kaba hatlarıyla dahi kurallara uymamaktadır. Genel bir kabulle yeni malzemenin rengi orijinalin renginden bir ton farklı olmalıdır. Uygulama doğru görünmemektedir.

•Son olarak;

Tarihî köprünün günümüze kalan bu kısmının onarımı ile neyin amaçlandığı açık değildir. Sadece sağlamlamaya yönelik bir onarım mıdır, yoksa turistik kaygılar mı vardır. Bu meyanda, Gümüşpınar Köyü tarafına yapılmış olan terasvarî uygulamaların neye hizmet ettiği, ileriye dönük bir işlevinin dikkate alınıp alınmadığı ve bunlar yapılırken doğru yapılmasına ilişkin, **içinde restoratör, arkeolog, mimar ve mühendislerin de bulunduğu bir uzmanlar heyeti tarafından 2863 sayılı yasa hükümleri dahilinde incelenip incelenmediği** hususunun açıklığa kavuşturulması gerekmektedir.

SON SÖZ:

GAZİANTEP VALİLİĞİ OLAYA DERHAL EL KOYMALIDIR.

İLGİLİ KURUM TEMSİLCİLERİ VE MİMARLAR ODASI,
TURİZM DERNEĞİ GİBİ SİVİL TOPLUM KURULUŞLARI
TEMSİLCİLERİNİN OLACAĞI KOMİSYON BÜTÜN
DETAYLARI İNCELEMELİDİR.

HAKEDİŞ RAPORLARI İNCELENEREK RESTORASYON
PROJESİ ONAYLANMADAN UYGULAMA YAPILIP
YAPILMADIĞI TESPİT EDİLMELİDİR.